

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί του υποβληθέντος από τη Δ.Ε.Υ.Α. προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α.,

με αρ. πρωτ. εισ: 2248/17.11.2015 ερωτήματος

ΘΕΜΑ: Διαδικασία βεβαίωσης και αναγκαστικής είσπραξης τελών από τις Δ.Ε.Υ.Α. – Εφαρμοστέο δίκαιο

Επί του ως άνω θέματος η γνώμη μου είναι η ακόλουθη:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.1069/1980 προβλέπεται ότι: «Αι επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως λειτουργούν υπό μορφήν Δημοτικής ή Κοινοτικής επιχειρήσεως και διέπονται ως προς την διοίκησιν, οργάνωσιν, εκτέλεσιν, λειτουργίαν, συντήρησιν των έργων της αρμοδιότητός των καθώς και τας πηγάς της χρηματοδοτήσεώς των υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των σχετικών διατάξεων του «Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος...»

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ως άνω νόμου «1. Πόροι της επιχειρήσεως είναι: α. Το ειδικόν τέλος δια την μελέτην και κατασκευήν έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως. β. Το ειδικόν τέλος επί του εισοδήματος εξ οικοδομών. γ. Το τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου αποχετεύσεως ε. Το

τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου υδρεύσεως. στ. Το τέλος χρήσεως υπονόμου ζ. Η αξία καταναλισκομένου ύδατος. η. Η εγγύησις χρήσεως υδρομετρητού. θ. Η δαπάνη μετατοπίσεως αγωγών διακλαδώσεων και συνδέσεων υδρεύσεως ή αποχετεύσεως υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών. ι. Αι συνεισφοραί τρίτων προς εκτέλεσιν κατά προτεραιότητα έργων. ια. Επιχορήγησις εκ του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων δια την μελέτην και κατασκευήν έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως. ιβ. Αι πρόσοδοι εκ της περιουσίας ή το τίμημα εκ της εκποιήσεως ταύτης. ιγ. Δάνεια, κληρονομία, δωρεαί και λοιπαί επιχορηγήσεις, 2. Οι πόροι της επιχειρήσεως της παραγράφου 1 εδάφια (α) και (β) χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς δια την μελέτην, κατασκευήν, ανακατασκευήν ή επέκτασιν υδρεύσεως και αποχετεύσεως ή την εξόφλησιν έργων τοκοχρεωλυσίων εκ δανείων, ο δε του εδαφίου (ια) αποκλειστικώς, δια την μελέτην, κατασκευήν, ανακατασκευήν ή επέκτασιν έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως. 3. Στους πόρους της επιχείρησης, που διευρύνεται με το αντικείμενο της τηλεθέρμανσης, περιλαμβάνονται: α) η χρέωση σύνδεσης με το δίκτυο τηλεθέρμανσης, β) τα εισπραττόμενα ποσά για τη δαπάνη της μετατόπισης αγωγών και συνδέσεων τηλεθέρμανσης, εναλλακτών ή άλλων συναφών εργασιών, γ) η αξία των καταναλισκόμενων θερμικών μονάδων, δ) οι συνεισφορές τρίτων για εκτέλεση έργων τηλεθέρμανσης κατά προτεραιότητα και ε) τα εισπραττόμενα ποσά για οποιαδήποτε απαραίτητη δαπάνη σχετική με τις προσφερόμενες υπηρεσίες από το νέο αντικείμενο της επιχείρησης. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις διευρύνσεως του αντικειμένου των επιχειρήσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν.1069/1980. 4. Στους πόρους της επιχείρησης, της οποίας διευρύνεται ο σκοπός και περιλαμβάνει και τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, επίβλεψη, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων φυσικού αερίου, την εμφιάλωση και εμπορία του νερού και τη διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας περιλαμβάνονται : α) το

τέλος σύνδεσης με το δίκτυο φυσικού αερίου, β) τα εισπραττόμενα ποσά για τη δαπάνη μετατόπισης αγωγών και συνδέσεων του φυσικού αερίου, γ) η αξία του καταναλισκόμενου φυσικού αερίου, δ) οι συνεισφορές τρίτων για εκτέλεση έργων φυσικού αερίου κατά προτεραιότητα, ε) τα εισπραττόμενα ποσά για οποιαδήποτε απαραίτητη δαπάνη σχετική με τις προσφερόμενες υπηρεσίες από τα νέα αντικείμενα της επιχείρησης και στ) τα έσοδα από την εμπορία εμφιαλωμένου νερού και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. 5. Οι διατάξεις του άρθρου 25 του ν.1069/1980 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα αντικείμενα της τηλεθέρμανσης, του φυσικού αερίου και των άλλων δραστηριοτήτων, στις οποίες έχει διευρυνθεί το αντικείμενο της επιχείρησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Ν.1069/1980».

Επίσης, κατά το άρθρο 11 του ως άνω νόμου «Επιβάλλεται υπέρ των κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου συσταθησομένων επιχειρήσεων, προς τον σκοπόν μελέτης, κατασκευής ή επεκτάσεως έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως και δια μίαν δεκαετίαν από της 1^{ης} Ιανουαρίου του επομένου της συστάσεώς των έτους πρόσθετον ειδικόν τέλος υπολογιζόμενον εις ποσοστόν 80% επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος, το αυτό τέλος επιβάλλεται και εν περιπτώσει επεκτάσεως της Επιχειρήσεως.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 43 παρ.3 του Ν. 2065/1992 (Α 113): Παρατείνεται για μια δεκαετία από την κατά περίπτωση λήξη του ο χρόνος επιβολής του προσθέτου ειδικού τέλους, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.1069/1980 (ΦΕΚ 191 Α').

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 26 παρ. 3 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ Α' 102/1.5.2002) "Παρατείνεται για μία δεκαετία από την, κατά περίπτωση, λήξη του ο χρόνος επιβολής του πρόσθετου ειδικού τέλους 80% υπέρ των Δ.Ε.Υ.Α., που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.1069/1980(ΦΕΚ 191 Α')".

2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφον τέλος βεβαιούται και εισπράττεται υπό της επιχειρήσεως κατά τα ορισθησόμενα υπό του κανονισμού λειτουργίας και διαχειρίσεως αυτής».

Εν συνεχεία, κατά το άρθρο 17 του ως άνω νόμου προβλέπεται ότι: «1. Η οικονομική διαχείρισις εκάστης επιχειρήσεως ενεργείται επί τη βάσει ιδίου Προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων. Η επιχείρησις έχει ιδίαν ταμιακήν υπηρεσίαν, διατάκτης δε των δαπανών αυτής είναι ο Γενικός Διευθυντής εν συμπράξει μετά του προϊσταμένου των οικονομικών υπηρεσιών της Επιχειρήσεως ή οι νόμιμοι αναπληρωταί των. 2. Το οικονομικό έτος της διαχειρίσεως αντιστοιχεί προς το οικονομικόν έτος της Δημοτικής ή Κοινοτικής Διαχειρίσεως, άμα δε τη λήξει αυτόν κλείονται οι ενιαύσιοι λογαριασμοί και ενεργείται η απογραφή της περιουσίας της επιχειρήσεως».

Το άρθρο 21 του ως άνω νόμου προβλέπει τα εξής: «1. Με κανονισμούς, που συντάσσονται και ψηφίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της επιχειρήσεως και ελέγχονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρησις, ρυθμίζονται κάθε φορά τα σχετικά με τη λειτουργία και διαχείριση της επιχείρησις, σύμφωνα με τις γενικής παραδοχής λογιστικές και οργανωτικές αρχές. 2. Οι ανωτέρω κανονισμοί δύνανται να τροποποιούνται, εφ' όσον επιβάλλεται τούτο εκ των αναγκών λειτουργίας της επιχειρήσεως κατά την αυτήν ως άνω διαδικασίαν. 3. Μέχρι της συντάξεως των υπό του παρόντος άρθρου προβλεπομένων κανονισμών λειτουργίας και διαχειρίσεως της επιχειρήσεως, εφαρμόζονται οι υπάρχοντες αντίστοιχοι κανονισμοί του Δήμου ή Συνδέσμου και εν περιπτώσει μη υπάρξεως τοιούτων αι σχετικά περί Δήμων και Κοινοτήτων διατάξεις».

Εν συνεχεία, κατά το άρθρο 167 του ν.3463/2012 περί Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων ορίζεται ότι: «1. **Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος, για την είσπραξη των εσόδων των Δήμων και των Κοινοτήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν.** Τα ταμειακά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν αντιστοίχως όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές. 2. Οι διατάξεις του α.ν. 1819/1951 (ΦΕΚ 149 Α') "Περί τρόπου διεξαγωγής των πάσης φύσεως συναλλαγών του Δημοσίου", όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται ανάλογα και για τα χρέη προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που έχουν ίδια ταμειακή υπηρεσία. Δήμοι που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία και υπηρεσία ύδρευσης ή επιχείρηση ύδρευσης μπορούν να συνεισπράττουν με τους λογαριασμούς ύδρευσης, με σχετική ειδική μνεία και άλλα βεβαιωμένα χρέη από τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα όρια των οφειλών προς τους Ο.Τ.Α., μέχρι τα οποία αμελείται η ταμειακή βεβαίωσή τους και η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης».

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κανονισμού Διαχείρισης προβλέπεται ότι: «*Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Κομοτηνής είναι αμιγής Δημοτική Επιχείρηση η οποία ανήκει στο Δήμο Κομοτηνής και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Κοινοφελούς Χαρακτήρα , διεπόμενη από τους κανόνες της Ιδιωτικής Οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από Νόμο*».

Ακόμη, στο άρθρο 11 του Κανονισμού Διαχείρισης προβλέπεται ότι: «1. Η οικονομική διαχείριση της Δ.Ε.Υ.Α. ενεργείται με βάση ίδιου προϋπολογισμού

εσόδων και εξόδων. Η Δ.Ε.Υ.Α. έχει δική της ταμιακή υπηρεσία, διατάκτης δε των δαπανών της είναι ο Γενικός Διευθυντής σε σύμπραξη με τον Διευθυντή της Οικονομικής Υπηρεσίας της Επιχείρησης ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους.

2. Το οικονομικό έτος της διαχείρισης της Δ.Ε.Υ.Α. αντιστοιχεί προς το οικονομικό έτος της Δημοτικής διαχείρισης και με τη λήξη του οικονομικού έτους κλείνονται οι ετήσιοι λογαριασμοί και ενεργείται η απογραφή της περιουσίας της Δ.Ε.Υ.Α.».

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων , επισημαίνονται τα εξής:

Οι δημοτικές επιχειρήσεις που συστήνονται από τους δήμους για να ασκήσουν πάσης φύσεως δραστηριότητα σχετικά με την ύδρευση και την αποχέτευση (άρθρ. 1 του Ν.1069/1980), τις μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων (παρ.2, άρθρ.1 του Ν.1069/1980) και άλλες κοινωφελείς επιχειρήσεις τόσο κατά τον χαρακτηρισμό τους από τον νόμο (άρθρ. 1 παρ.1 του ν.1069/1980, περ. α παρ. 1 άρθρ. 252 και παρ. 1 άρθρ. 254 του ν.3463/2006), όσο και κατά τον προορισμό τους, ενώ διέπονται ως προς την διοίκηση, οργάνωση, εκτέλεση, λειτουργία, συντήρηση των έργων της αρμοδιότητός τους καθώς και τις πηγές της χρηματοδοτήσεώς τους (μεταξύ των οποίων και τα τέλη) από τις διατάξεις του ν.1069/1980, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των σχετικών διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος (άρθρ. 254-264 ν.3463/2006) κατά την ρητή πρόβλεψη του νόμου αυτού (άρθρ. 1, παρ. 1 τελευταίο εδάφιο ν.1069/1980).

Όταν η επιχείρηση ιδρύεται από έναν Δήμο διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου τα μέλη, ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το δημοτικό συμβούλιο (παρ.1 άρθρ.255 ν.3463/2006) ένα δε από τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου που ορίζονται ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προέρχεται από τη μειοψηφία του οικείου Δήμου(παρ.1 του άρθρ.3 του ν.1068/1980 και παρ.1

του άρθ. 255 του ν.3463/2006). Επίσης εγκρίνονται από το δημοτικό συμβούλιο του δήμου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση οι αποφάσεις του διοικητικού τους συμβουλίου που αφορούν α) στον κανονισμό με τον οποίο καθορίζονται τα της λειτουργίας του δικτύου αποχετεύσεως, β) σε όλα τα σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου υδρεύσεως, γ) στα χωριστά τιμολόγια για την υπηρεσία υδρεύσεως και αποχετεύσεως, δ) στο ποσοστό κατά το οποίο τα τέλη θα υπερβαίνουν τις δαπάνες ύδρευσης και αποχέτευσης και ε) στην διαφοροποίηση των εισπραττομένων τελών από τις επιχειρήσεις (παρ.1 και 3 του άρθ. 23, παρ.1 και 2 άρθ. 25, άρθ.26 του ν. 1069/1980).

Περαιτέρω, το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει α) για την επέκταση της περιοχής αρμοδιότητας της συνιστώμενης επιχείρησης η οποία εγκρίνεται με πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας (παρ. 2, άρθ. 2 του ν. 1069.1980) β) για την διεύρυνση του σκοπού των επιχειρήσεων (παρ. 1, άρθ. 2 ν.1069/1980) και τέλος ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών μετά από γνώμη του οικείου δημοτικού συμβουλίου (παρ. 1, άρθ. 7 ν. 1069/1980).

Από τα παραπάνω, και σύμφωνα με πάγια νομολογία, καθίσταται σαφές ότι μόνον κατά πλάσμα του νόμου οι ως άνω επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ενώ κατ' ουσίαν δεν πρόκειται για αυτόνομα νομικά πρόσωπα, όπως αρμόζει στα ιδιωτικού δικαίου, αλλά για ετεροκαθοριζόμενα νομικά πρόσωπα, τα οποία ως αρμόζει στην φύση, στην αποστολή και στην νομοθετημένη λειτουργία και διοίκησή τους, τελούν σε καθεστώς έντονης εξαρτήσεως από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Δήμων και των Περιφερειών (αλλά και του δημοσίου) στα οποία υπάγονται.

Αποτελούν δηλαδή, αποκεντρωμένες δημοτικές υπηρεσίες, απαραίτητες για την άσκηση των τοπικών υπηρεσιών κοινής ωφελείας, δηλαδή για

υπηρεσίες νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Συνεπώς πρόκειται για νομικά πρόσωπα διφυούς χαρακτήρα (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) καθότι εκτός των προαναφερθέντων τους απονέμονται από το δίκαιο που τα διέπει και αρμοδιότητες που προσιδιάζουν σε δημόσια αρχή και φορέα δημόσιας εξουσίας, όπως της κηρύξεως αναγκαστικής απαλλοτριώσεως (παρ. 1, άρθ. 24 ν.1069/1980), συστάσεως αναγκαστικής δουλειάς(παρ.1 , άρθ. 24 ν.1069/1980)επιβολής τελών (άρθ. 11 ν.1069/1980), θεσπίζεται δε απειλή ποινικών κυρώσεων για παράβαση των κανονισμών τους(άρθ. 27 του ν.1069/1980), με αποτέλεσμα όταν τα ιδιαίτερα αυτά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ασκούν τις ως άνω αρμοδιότητες να ενεργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΣτΕ ΟΛ. 108/1991, ΣτΕ 1809/2003, 112/2012 Ειρ. Χρυσούπολης), δηλαδή ως αποκεντρωμένες καθ'ύλην δημόσιες, και εν προκειμένω δημοτικές υπηρεσίες, οι οποίες θα πρέπει κατά τη λειτουργία τους ως δημοσίου δικαίου να διέπονται και από το δίκαιο των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Σύμφωνα δε με το άρθ.1 τελευταίο εδάφιο του ν.1069/1980, όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, «Αι επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως λειτουργούν υπό μορφήν Δημοτικής ή Κοινοτικής επιχειρήσεως και διέπονται ως προς την διοίκησιν, οργάνωσιν, εκτέλεσιν, λειτουργίαν, συντήρησιν των έργων της αρμοδιότητός των καθώς και τας πηγάς της χρηματοδοτήσεώς των υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των σχετικών διατάξεων του «Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος...»

Επίσης, στο άρθρο 21 του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται ότι: «1. Με κανονισμούς, που συντάσσονται και ψηφίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της επιχειρήσεως και ελέγχονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρηση, ρυθμίζονται κάθε φορά τα σχετικά με τη λειτουργία και διαχείριση της επιχείρησης, σύμφωνα με τις γενικής παραδοχής λογιστικές και οργανωτικές αρχές. 2. Οι ανωτέρω

κανονισμοί δύνανται να τροποποιούνται, εφ' όσον επιβάλλεται τούτο εκ των αναγκών λειτουργίας της επιχειρήσεως κατά την αυτήν ως άνω διαδικασία.

3. Μέχρι της συντάξεως των υπό του παρόντος άρθρου προβλεπομένων κανονισμών λειτουργίας και διαχειρίσεως της επιχειρήσεως, εφαρμόζονται οι υπάρχοντες αντίστοιχοι κανονισμοί του Δήμου ή Συνδέσμου και εν περιπτώσει μη υπάρξεως τοιούτων αι σχετικάί περί Δήμων και Κοινοτήτων διατάξεις».

Επειδή λοιπόν, δεν ορίζεται από τον Ν. 1069/1980 κάτι ειδικότερο ως προς την είσπραξη των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται από τις δημοτικές επιχειρήσεις, σε περίπτωση αρνήσεως καταβολής τους, ισχύουν σύμφωνα με την ως άνω παραπεμπτική διάταξη οι σχετικές ρυθμίσεις των Κανονισμών Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Διαχείρισης καθώς επίσης και οι ρυθμίσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται από τους παραπάνω Κανονισμούς. Συνεπώς ισχύει και η διάταξη του άρθρου 167 του Κώδικα αυτού κατά την παρ. 1 της οποίας ορίζεται ότι «1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος, για την είσπραξη των εσόδων των Δήμων και των Κοινοτήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν. Τα ταμειακά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν αντιστοίχως όλες τις Αρμοδιότητες που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές».

Επομένως, για την αναγκαστική είσπραξη των υπέρ των επιχειρήσεων αυτών τελών εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις του Ν.Δ. 356 της 27.3/5.4.1974 Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων και όπου στις διατάξεις του ΚΕΔΕ αναφέρεται «Δ/ντής Δημοσίου Ταμείου» θα νοείται ο ειδικός δημοτικός ταμίας ή ο προϊστάμενος της ταμειακής υπηρεσίας της δημοτικής επιχείρησης. Η εφαρμογή του Κ.Ε.Δ.Ε. στην περίπτωση εισπράξεως των ανταποδοτικών τελών, επιβάλλεται επιπροσθέτως διότι οι δημοτικές

επιχειρήσεις του ν.1069/1980 στις περιπτώσεις αυτές λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου κατά τα αναφερόμενα, πρόκειται για έννομη σχέση δημοσίου δικαίου που προκαλείται από τον καταλογισμό ανταποδοτικών τελών.

1ο και 3ο υποερώτημα: Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού Ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α. «Ο υδρευόμενος έχει υποχρέωση να πληρώνει την αξία του νερού που κατανάλωσε βάσει των ενδείξεων του υδρομέτρου της παροχής του, καθώς και κάθε σχετική νόμιμη επιβάρυνση (παροχή υπηρεσιών) που αναγράφεται στο έντυπο του λογαριασμού, που του αποστέλλεται. Η πληρωμή γίνεται μέσα στην οριζόμενη προθεσμία και στα γραφεία που αναφέρει το έντυπο αυτό. Αν ο λογαριασμός δεν εξοφληθεί μέσα στην προθεσμία αυτή ακολουθείται η εκάστοτε οριζόμενη από την αρμόδια Διεύθυνση διαδικασία διακοπής. Η επαναφορά της υδροληψίας γίνεται μετά την εξόφληση του λογαριασμού και την καταβολή προσθέτου ποσού που καθορίζεται εκάστοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. και που καλύπτει τα έξοδα διακοπής και επανασύνδεσης. Μετά την διακοπή λόγω χρέους ο λογαριασμός ύδρευσης εκδίδεται με χρέωση το πάγιο για τρία (3) τρίμηνα. Αν στο διάστημα αυτό δεν εμφανισθεί ο υδρολήπτης για να πληρώσει το χρέος του και τα έξοδα επανασύνδεσης, δηλαδή σε σύνολο χρέους δώδεκα(12) μηνών η Δ.Ε.Υ.Α. έχει το δικαίωμα να προβεί στην αφαίρεση της παροχής και να διαγράψει τον υδρολήπτη από τους καταλόγους των πελατών. Αν ο υδρευόμενος παραβιάσει την κλεισμένη παροχή η Δ.Ε.Υ.Α. τον χρεώνει το ανάλογο πρόστιμο που το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφαση του έχει ορίσει. Το ίδιο ισχύει και για τα υδρόμετρα που με αίτηση του υδρολήπτη διεκόπησαν και επανασυνδέθηκαν παράνομα, χωρίς να ειδοποιηθεί η Υπηρεσία και να πληρωθεί το ανάλογο πόσο της επανασύνδεσης».

Σύμφωνα με το άρ. 11 του Κανονισμού Αποχέτευσης της Δ.Ε.Υ.Α. ισχύει ότι: «Κάθε σχετική με την αποχέτευση δαπάνη συνεισπράττεται με το λογαριασμό ύδρευσης, ο οποίος μετατρέπεται σε ενιαίο λογαριασμό ύδρευσης – αποχέτευσης. Μη εξόφληση του λογαριασμού από τους υπόχρεους δύναται να συνεπάγεται τη διακοπή ή ακύρωση της παροχής ύδρευσης ή αποχέτευσης.».

Κατά το άρθρο 16 του ως άνω Κανονισμού ορίζεται ότι: «Όπου ορίζεται στον κανονισμό αυτό ότι η Δ.Ε.Υ.Α. μπορεί να διακόπτει την ύδρευση ή την αποχέτευση του ακινήτου, νοείται ότι η διακοπή γίνεται μετά από προηγούμενη ειδοποίηση των κυρίων των ακινήτων».

ΈΜΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΤΩΝ Δ.Ε.Υ.Α.

Α) Διακοπή ύδρευσης ή αποχέτευσης του ακινήτου όπως προκύπτει από τον Κανονισμό Ύδρευσης και Αποχέτευσης

Β) Προσαυξήσεις εκπρόθεσμου καταβολής

Τα βεβαιωμένα χρέη προς τις Δ.Ε.Υ.Α. που καθίστανται ληξιπρόθεσμα, επιβαρύνονται με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Κατά την είσπραξη των δημοτικών εσόδων, εισπράττεται υποχρεωτικά μαζί με το ποσό της οφειλής και η αναλογούσα προσαύξηση εκπροθέσμου καταβολής. Εν προκειμένω, οι προσαυξήσεις εκπροθέσμου καταβολής προκύπτουν από τον Κανονισμό Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τα αναγκαστικά μέτρα που λαμβάνονται για την είσπραξη των εσόδων των Δ.Ε.Υ.Α. είναι:

- Η κατάσχεση κινητών είτε στα χέρια του οφειλέτη είτε κινητών και γενικά απαιτήσεων αυτού στα χέρια τρίτου.

- Η κατάσχεση ακινήτων.

Τα ανωτέρω αναγκαστικά μέτρα λαμβάνει αθροιστικά ή μεμονωμένα κατά την κρίση του, ο προϊστάμενος της ταμειακής υπηρεσίας της δημοτικής επιχείρησης (άρθρο 167 παρ. 1 Ν 3463/2006, άρθρο 48 ΒΔ 17/5-15/6/1959, άρθρα 9 και 91 ΝΔ 356/74, όπως ισχύουν, Εγκύκλιοι Υπ. Εσωτ. 9832/02-08-1983 και 51920/17-06-1969). Η κρίση του προϊσταμένου είναι μεν ελεύθερη, δεν πρέπει όμως να παραβιάζει την αρχή της χρηστής διοίκησης, σύμφωνα με την οποία η διοίκηση οφείλει να απέχει από την λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης, εάν αυτό επιβάλλεται από τις συγκεκριμένες κάθε φορά περιστάσεις (ΣτΕ 848/2012 ΕΔΔΔΔ 2012 σελ. 485).

Στο πλαίσιο της αναγκαστικής είσπραξης, με την απόφαση 1/2010 του ΑΕΔ κρίθηκε ότι το μέτρο της προσωποκράτησης αντίκειται στο Σύνταγμα και από 23/04/2010 το μέτρο αυτό καταργήθηκε και νομοθετικά με το άρθρο 67 του Ν 3842/2010.

Η διαδικασία της κατάσχεσης κινητών και ακινήτων ορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 10-62 του ΝΔ 356/74, όπως τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα.

Η κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη ενεργείται από δικαστικό επιμελητή, ύστερα από έγγραφη παραγγελία του προϊσταμένου της ταμειακής υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α. , στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του οφειλέτη, το είδος και το ποσό της οφειλής. Για την κατάσχεση συντάσσεται σχετική έκθεση από το δικαστικό επιμελητή, η οποία υπογράφεται από αυτόν, το μάρτυρα και τον τυχόν παρόντα και δεχόμενο να υπογράψει οφειλέτη (άρθρο 10 ΚΕΔΕ).

Στη συνέχεια συντάσσεται πρόγραμμα πλειστηριασμού, το οποίο αφού δημοσιευθεί και κοινοποιηθεί στον οφειλέτη, παραδίδεται στο

συμβολαιογράφο που διεξάγει τον πλειστηριασμό (άρθρα 19, 20 και 21 ΚΕΔΕ).

Η κατάσχεση εις χείρας τρίτων διενεργείται με κατασχετήριο έγγραφο που υπογράφει ο προϊστάμενος της ταμειακής υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α. και δεν κοινοποιείται στον οφειλέτη. Στο έγγραφο αναφέρονται τα στοιχεία του οφειλέτη, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία του τρίτου, το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση και τα χρέη του οφειλέτη (άρθρο 30 ΚΕΔΕ, όπως ισχύει).

Η διάταξη του άρθρου 30 παρ. 1 του ΚΕΔΕ, η οποία ορίζει ότι σε περίπτωση κατάσχεσης απαιτήσεων εις χείρας τρίτων δεν απαιτείται κοινοποίηση του κατασχετηρίου στον οφειλέτη, είναι αντίθετη στο άρθρο 20 παρ. 1 του συντάγματος και συνεπώς ανίσχυρη (ΔΕΦΑθην 1347/2011 ΔιΔικ 2013 σελ. 749).

Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στο κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτών και μπορεί να περιέχει πολλούς οφειλέτες των Δ.Ε.Υ.Α. Στο κατασχετήριο έγγραφο επισυνάπτεται για τον κάθε οφειλέτη πίνακας, στον οποίο αναφέρονται το είδος και το ποσό της οφειλής καθώς και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσης αυτής. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος η οποία προβλέπεται από το άρθρο 32 του ΚΕΔΕ, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού κάθε οφειλέτη, για διάστημα τουλάχιστον πέντε ημερών πριν από την επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου και μίας ημέρας μετά από αυτήν, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε δήλωση. Η απόδοση των κατασχεθέντων ποσών γίνεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 30Α ΝΔ 356/1974, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 67 παρ. 2 του Ν 3842/2010).

Σύμφωνα με το άρθρο 30B του ΚΕΔΕ ισχύει ότι: Οι κοινοποιήσεις του κατασχετηρίου και της δήλωσης του άρθρου 32 του ΚΕΔΕ ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ασφαλή και ορίζονται από κοινού από το ελληνικό δημόσιο και όλα τα εγκατεστημένα στη χώρα πιστωτικά ιδρύματα. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου θεωρείται ότι συντελέσθηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής του από το πιστωτικό ίδρυμα, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από αυτό. Η επίδοση της δήλωσης του άρθρου 32 θεωρείται ότι συντελέσθηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής της, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από το ελληνικό δημόσιο. Οι ανωτέρω βεβαιώσεις είτε θα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή είτε θα είναι κρυπτογραφημένες και θα φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή του εξυπηρετητή τους (άρθρο 30B παρ. 1 ΝΔ 356/1974, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 66 του Ν 4170/2013).

Τα κατασχεθέντα ποσά αποδίδονται στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 30B παρ. 2 ΚΕΔΕ, όπως ισχύει).

Η εφαρμογή της παραπάνω διαδικασίας προϋποθέτει την έκδοση υπουργικής απόφασης (άρθρο 30B παρ. 1 ΚΕΔΕ, όπως ισχύει).

Εφόσον πρόκειται για οφειλές που βεβαιώνονται ταμειακά, δεν επιτρέπεται να ληφθούν αναγκαστικά μέτρα πριν παρέλθουν τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση στον οφειλέτη ή στο συνυπόχρεο πρόσωπο ατομικής ειδοποίησης υπερημερίας, στην οποία αναφέρονται:

- α) το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και τα στοιχεία του υποχρέου,
- β) ο ΑΦΜ του υποχρέου,

γ) η χρονολογία της ειδοποίησης, ο αριθμός του βεβαιωτικού καταλόγου, η ημερομηνία καταχώρησης του χρέους στο βιβλίο εισπρακτέων εσόδων, ο αριθμός των δόσεων, αν υπάρχουν, και οι προθεσμίες καταβολής,

δ) το είδος και το ποσό της οφειλής,

ε) η εντολή εξόφλησης του χρέους,

στ) ο τρόπος πληρωμής,

ζ) μνεία ότι οι πρόσθετες επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής υπολογίζονται μέχρι την ολοσχερή εξόφληση του χρέους και

η) μνεία της δυνατότητας που έχει η βεβαιούσα αρχή να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση, εάν ο υπόχρεος δεν εξοφλήσει το χρέος μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση της ειδοποίησης ή δεν υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης των οφειλών του μέσα στην ίδια προθεσμία (άρθρο 7 παρ. 1 ΚΕΔΕ, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 παρ. 7 του Ν 4224/2013).

2^ο υποερώτημα: Σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 356/1974 προβλέπεται ότι:

"1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Φορολογικής Διοίκησης και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για το σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων δύναται με απόφαση του να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και να αναθέτει τα καθήκοντα του ιδίου ή της Φορολογικής Διοίκησης, που προβλέπονται από τον παρόντα Κώδικα και την κείμενη νομοθεσία, σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης. Επίσης, δύναται, με απόφαση του, να εξουσιοδοτεί ιεραρχικά υφιστάμενο του όργανο να υπογράφει, με εντολή

του, πράξεις ή άλλα έγγραφα της αρμοδιότητάς του. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να ανακαλεί οποτεδήποτε εγγράφως κάθε μεταβίβαση αρμοδιότητας, ανάθεση καθήκοντος και εξουσιοδότηση κατά το παρόν άρθρο".

Σύμφωνα με το ν.4174/2013 ισχύει ότι: «1. Οι διατάξεις του Κώδικα ισχύουν για τα εξής δημόσια έσοδα:

α. Φόρο Εισοδήματος.

β. Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

γ. Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.ΙΑ).

δ. Φόρο Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικίων και Κερδών από Τυχερά Παίγνια.

ε. Φόρους, τέλη, εισφορές ή χρηματικές κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα του Κώδικα

και κάθε άλλο φόρο, τέλος, εισφορά ή χρηματική κύρωση για τη βεβαίωση ή είσπραξη των οποίων,

κατά την έναρξη ισχύος του Κώδικα, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις των

φορολογιών των περιπτώσεων α` και β`.

στ. Χρηματικές κυρώσεις και τόκους, οι οποίοι προβλέπονται από τον Κώδικα.»

Από το συνδυασμό των διατάξεων του π.δ. 356/1974 περί Κώδικα Εισπράξεως δημοσίων εσόδων και του ν.4174/2013, προκύπτει ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές από ανεξόφλητους λογαριασμούς Ύδρευσης-Αποχέτευσης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 356/1974 περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Επομένως, τα βεβαιωμένα χρέη από ανεξόφλητους λογαριασμούς εμπίπτουν στην έννοια του δημοσίου

εσόδου. Επίσης εφαρμογή έχει και το ΒΔ 17/5-15/6/1959 ως προς τη βεβαίωση των εσόδων από τους λογαριασμούς ύδρευσης αποχέτευσης.

Έτσι, κατά το άρθρο 3 του ΒΔ 17/5-15/6/1959 «βεβαίωση εσόδου νοείται η κατά τους κειμένους νόμους παρά των αρμοδίων αρχών ή υπηρεσιών και οργάνων των Δήμων ή Κοινοτήτων εκκαθάρισις απαιτήσεως τινός των Δήμων ή Κοινοτήτων και ο προσδιορισμός του ποσού αυτής, του προσώπου του οφειλέτου, του είδους του εσόδου και της αιτίας δι' ην οφείλεται».

Ο ανωτέρω ορισμός αντιστοιχεί στη «βεβαίωση υπό ευρεία έννοια», σε εκείνη δηλαδή τη μορφή βεβαίωσης που συνίσταται στην κατάρτιση του οικείου χρηματικού καταλόγου.

Εκτός της μορφής αυτής, με τον όρο «βεβαίωση εσόδου» νοούνται ακόμη η ταμειακή βεβαίωση ή «βεβαίωση υπό στενή έννοια» και η βεβαίωση υπό την έννοια της εκδόσεως ατομικής καταλογιστικής πράξης ή «βεβαίωση υπό ευρύτατη έννοια» (Θεοχαρόπουλου Ν., Φορολογικόν Δίκαιον, 1981, σελ. 176, Παπαγιαννόπουλου Γ., Η έννοια του νομίμου τίτλου κατά το άρθρο 73 παρ. 1 του ΚΕΔΕ, ΔιΔικ 1992, σελ. 487).

Ειδικότερα :

α. Η «βεβαίωση υπό ευρύτατη έννοια» συντελείται με την πράξη του δημάρχου ή άλλου αρμοδίου οργάνου, με την οποία καταλογίζεται ορισμένο χρηματικό ποσό (φόρος, τέλος, πρόστιμο κ.λ.π.) σε βάρος συγκεκριμένου προσώπου. Η πράξη αυτή, μετά την οριστικοποίησή της (δηλαδή μετά την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής, ένστασης κ.λ.π.), αποτελεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του ΒΔ 17/5-15/6/1959 «νόμιμο τίτλο βεβαίωσης», βάσει του οποίου διενεργείται στη συνέχεια η «βεβαίωση υπό ευρεία έννοια», δηλαδή η σύνταξη του χρηματικού καταλόγου.

β. Η «βεβαίωση υπό ευρεία έννοια» υλοποιείται με τη σύνταξη του οικείου χρηματικού καταλόγου και συνίσταται στην εκκαθάριση του εισπρακτέου ποσού βάσει του «τίτλου βεβαιώσεως» που έχει στη διάθεσή της η βεβαιωτική αρχή (άρθρο 4 παρ. 2 ΒΔ 17/5-15/6/1959).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του ΒΔ 17/5-15/6/1959, τίτλος βεβαιώσεως είναι κάθε έγγραφο αποδεικτικό ή και απλώς βεβαιωτικό της οφειλής προς το δήμο, ειδικότερα δε αποτελούν νόμιμους τίτλους τα ακόλουθα έγγραφα:

αα) Οι οριστικές και τελεσίδικες αποφάσεις των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων.

ββ) Οι πειθαρχικές αποφάσεις.

γγ) Οι καταλογιστικές αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

δδ) Οι καταλογιστικές αποφάσεις των αρμοδίων δημοσίων και δημοτικών αρχών που εκδίδονται κατά τη νόμιμη διαδικασία.

εε) Οι δηλώσεις των φορολογουμένων και οι φορολογικοί κατάλογοι, οι οποίοι καταρτίζονται από τις υπηρεσίες ή τα δημοτικά όργανα που είναι αρμόδια για τη βεβαίωση του εσόδου στο οποίο αυτοί αφορούν.

στστ) Οι χρεωστικές ομολογίες πάσης φύσεως οφειλετών των δήμων.

ζζ) Τα κηρυσσόμενα από το νόμο διοικητικώς εκτελεστά πρωτόκολλα.

Ο χρηματικός κατάλογος, μετά την εκπνοή της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής, αποτελεί τον προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 51 του ΠΔ 16/1989 «Κανονισμός λειτουργίας των ΔΟΥ κ.λ.π.» (ΦΕΚ 6/Α) και του άρθρου 2 του ΚΕΔΕ «τίτλο είσπραξης», βάσει του οποίου εισπράττονται κατά κανόνα τα έσοδα των δήμων και κατ' επέκταση των Δ.Ε.Υ.Α. (άρθρο 4 παρ. 4 ΒΔ 17/5-15/6/1959).

Εξαίρεση του κανόνα αυτού, της είσπραξης δηλαδή βάσει χρηματικού καταλόγου, επιτρέπεται μόνο για τα έσοδα τα οποία εισπράττονται ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης του υποχρέου ή για τα έσοδα εκείνα των οποίων η βεβαίωση και η είσπραξη συμπίπτουν. Η βεβαίωση εσόδων τα οποία εισπράττονται χωρίς τίτλο είσπραξης συνιστά την «οίκοθεν βεβαίωση» (άρθρα 5 και 53 ΒΔ 17/5-15/6/1959, άρθρο 54 παρ. 2 ΠΔ 16/1989).

γ. «Βεβαίωση υπό στενή έννοια» είναι η ταμειακή βεβαίωση, η εμφάνιση δηλαδή των βεβαιωμένων υπό ευρεία έννοια εσόδων στα τηρούμενα από την αρμόδια ταμειακή υπηρεσία βιβλία και στοιχεία. Η «βεβαίωση υπό στενή έννοια» συντελείται με την έκδοση του τριπλοτύπου αποδεικτικού παραλαβής του χρηματικού καταλόγου και την καταχώρισή του στο βιβλίο εισπρακτέων εσόδων του ταμείου (άρθρα 4 παρ. 6, 52 παρ. 1 και 67 ΒΔ 17/5-15/6/1959, άρθρο 61 παρ. 2 ΠΔ 16/1989).

Συμπερασματικά, η Δ.Ε.Υ.Α. προκειμένου να εισπραχθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των καταναλωτών της από ανεξόφλητους λογαριασμούς θα πρέπει να προβεί στις εξής ενέργειες: α) διακοπή παροχής ύδρευσης ή αποχέτευσης β) επιβολή προσαυξήσεων λόγω εκπροθέσμου καταβολής γ) αναγκαστικά μέτρα είσπραξης, δηλαδή κατάσχεση τυχόν ακίνητης περιουσίας των οφειλετών ή διαφορετικά επιβολή κατάσχεσης εις χείρας των πιστωτικών ιδρυμάτων. Επίσης, δεν είναι δυνατή η επαναβεβαίωση των οφειλών διότι προϋποθέτει διαγραφή χρεών η οποία δεν είναι νόμιμη. Τέλος, τα βεβαιωμένα χρέη από ανεξόφλητους λογαριασμούς ύδρευσης - αποχέτευσης αποτελούν νόμιμο τίτλο και εμπίπτουν στον ορισμό τόσο της βεβαίωσης υπό ευρεία έννοια καθότι πρόκειται για έγγραφα αποδεικτικά της οφειλής προς το δήμο, όσο και της βεβαίωσης υπό στενή έννοια καθότι πρόκειται για ταμειακές βεβαιώσεις

εφόσον έχει εκδοθεί το τριπλότυπο αποδεικτικό παραλαβής του χρηματικού καταλόγου και έχει καταχωρηθεί στο βιβλίο εισπρακτέων εσόδων του ταμείου.

Αθήνα, 28.12.2015

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος

Πάνος Ζυγούρης